הָעָטוּר

תְּרוּמָת הַנֶּישֶׁן וְמַהָּרִי"ק קמט וְהַאָּגוּר וְמַהָּרִי"א. ד' שָׁם בְּבַעַל וברוקת. רברטת. ל ארחות חיים הַבִּיאוֹ בֵּית יוֹסֵף בִּסִימְן

ג. ייס לים לְלַבּשׁ, אַף בּים שׁלָנוּ שׁאָנוּ נוֹהַגִים לְלַבּשׁ, אַף יןנָכוֹן שֻיָּכַפָּה רֹאשׁוֹ ^(ד)בַּטַּלִּית: • (ג' בַּיַּנַלּית: עַל פִּי שֶׁאֶין בַּהֶם עִטוּף יֹיוֹצָאָין בַּהֶם יָדֵי חוֹבַת צִיצִית. וְטוֹב לְהַנִּיח אוֹתוֹ עַל רֹאשׁוֹ, רַחְבּוֹ לָקוֹמָתוֹ, וּלְהָתְעַמֵּף בּוֹ, וְיַצֵּמֹד כָּךְ יֹי מְעָשָּף לְבָּחוֹת כְּדֵי הָלֹּוּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, יֹי וְאַחַר כָּךְ יָמַשְׁכֵנוּ מֵעַל רֹאשׁוֹ וְיַלְבִּישְׁנוּ: ד. ימַחָזִיר שָׁהָּי (דֹסִים לְצִּינִיוֹת לְפַנֵיוֹ וּשְׁהַיִם לְאָחָרֵיוֹ, כְּדֵי שָׁיָהֵא מְסוֹבָב בְּמִצְוֹת: ה. הְּמָבָרֶךְ לְהָתְעֵטֵּךְ כֹּיֹסִיֹּ בְּצִיצִית. יֹאָם שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה מִתְעַטְּפִים (מי בְּטַלִּית (וֹ י (יד) אֶתָד מְבָרָדְ וְהָאֲחֵרִים מַתַח), כַּלָּם מְבָרְכִים, (יג) וְאָם רָצוּ, (יד) אֶתָד מְבָרָדְ וְהָאֲחֵרִים

שערי תשובה

(ג) וְנָכוֹן שֶׁיְכֶּהָה, וְצַרִיךְ לְכֹפּוֹת רֹאשׁוֹ מִתְּחָלֹת הֹתְפָלָה עד סוֹפָה כְּדֵי שֶׁיִתְפּלֵל ָבָּאֵימָה, עיֵן הַרְדָב״ז חֵלֶק א סִימַן קצו וּבָדָבר שְׁמוּאֵל סִימַן קכג. כַּתב בּכּוּנוֹת, האר"י ז"ל הַיָּה מְכַפָּה הטלִית על התְּפַלִּין שֵׁל ראש. וְערֵין סוף סִימֵן כז דְעל כֵּל ַ פָּגִים לֹא יְכַפֶּה לְגמְרֵי. בִּשְׁעַת עֲטִיפָה יְזְרֹק כָּל הָארְבּע צִיצִיוֹת לְצר שְׂמֹאל בּעֲטִיפת יִשְׁמָעֵאלִים כָּדֵי הִלּוּךְ אַרְבּע אמוֹת, ערֵין הרְדְב״וֹ חֵלֶק אַ סִימָן תקעא וּבְהַלְכוֹת קטנות חֵלֶק ב סִימָן סג וֹבִיד אַהַרֹן. וְאוֹתָן המנִיחִין הטּלִית המִקְפֵּל סְבִיב הצַוָּאר על כְּתְפֵיהֶן לֹא יָצָאוּ יְדֵי חוֹבָתַן, עַקְ מָגַן אבְרָהָם: (ד) צִיצִיוֹת. נָהְגוּ לֹעְשׁוֹת עָטַרָה מֵחְתִיכת מֶשִׁי לְסִימָן שֶׁאוֹתָן צִיצִית שֶׁלְפָנָיו שֶׁיִהְיוּ לְעוֹלָם לְפָנָיו, בְּמוֹ שֶׁבֶּתוּב, קָרֶשׁ שָׁנָּתֹן בּצָפוֹן זָכָה לְעוֹלָם בּצָפוֹן, שְׁלָ״ה. וּבְכִתְבֵי הֹאָרִ״י ז״ל כָּתֹב שֶׁלֹא הָיָה האַר״י ז״ל מקפָּיד על זַה. וְיֵשׁ נוֹהְגִּים לַשׁוּם צד יַמִּין על כַּתַף שְׁמֹאל שַיְהִיוּ מְסוֹבָבִין, וְבֵן מִשְׁמע סִימָן שֹא סָעִיף לֹ, מָגֵן אבְרָהָם: מֹ) בְּצִיצִית. בְּצִיצִית בְּשְׁוַ״א תחת הבִּי״ת, לְבוּשׁ, וְכֵן פָּתְבוּ שְׁיָרֵי כְּנֶסֶת הגְּדוֹלָה וְעלת תַּמִיד. וְהב״ח סִימָן יד פָתב לוֹמר בְּפת״ח: וו) כְּאחת. רוֹצֶה לוֹמר, כָּל חד וְחד מִתְעשֵף בְּטלִּית מְיֻחָד, ָּאֶלָא שֶׁבְּפעם אֶחָד נִעְשֶּׁה כָּל הָעְטִיפוֹת:

באר הימב

שׁם. וּבִּדְבֹר שִׁמוֹאֵל שֶׁם הַוְבִּיר מִּמְשׁוּבָה זוֹ שֶׁל הַרְדְב״וּ, עיֵן שֶׁם: ס טלִּיתוֹת, וְבָחב התשְׁבֵ״ץ חֵלֶק ב סִימֶן מ לְשׁלֶם יֵשׁ לְבָרֶךְ לְהַחְעפוף בְּצִיצִית, בין על טלִית נְּדוֹל או קטן, בין דֶרֶךְ עִטִיפָה וֹבֵין דֶרֶךָ מֹלְבוּשׁ, רָיֵשׁ בְּכְלל מָאחִים פְּנֶה, וְהוּא הִרִין שָׁאם רָצֶה לְבְרֶשׁ הַרְשׁהוֹ בְּיֶרוֹ, אֶלָא שַׁאַין נְבֶּר מְּלְבוּשׁ הָבְירוֹ, אֶלָא שָׁאַין נְבֶּר מְבִּרְבוֹתְיוֹ שְׁהוֹא חִלְמִיד חָבֶם, ואָנוֹ נֹהְנִץ לְבָרֶךְ עָהְתִשפוּף אף פְשָׁלוּבַשׁ דֶּרֶךְ מֹלְבוֹשׁ, עַקְ שָׁם. רְעֵיֵן לְפָשֶׁן פְשִׁיף קְשָׁן וֹ שֶׁרְעֵת הרפֹ״א לְבָרֶךְ עַלְהְאָביף, אָרְ פְשְׁלוּבַשׁ דֶּרֶךְ מֹלְבוֹשׁ, עַקְ שָׁם. רְעִיִן לְפָשֶׁן פְשִׁיף אָרְ בְּעָרִיפָה שׁפִּיר מְבֶּרֶך עֶלִיו לְהַתְעפֵּף: 0 צִּיצִיּדֹת. עיֵן באַר הַיטָב. וְיֵשׁ נוֹדְגִּין לֶשׁוּם צד יָמָין על פָתַף השְׁמֹאל כרי, וּבְרַּדְב״ו הַלֶּק א סִיפָּן תקעא פָּתב, המיְהְגִין לֶשׁוּם צד יָמָין על פָתַף השְׁמֹאל כרי, וּבְרַּדְב״ו הַלֶּק א סִיפָּן תקעא פָּתב. פּעָטִיפת הָאָבֶלִים, הָאחר בֶּךְ מֹשְלִיכִין שְׁנֵי הצִיצִית לְצד השָׁמֹאל, וְהָם פַּלֶם בְצד שְׁמֹאל שָׁפִים לְפָנֶיו וּשְׁמִים לְאָרֶריוּ, אֵים' נְכוֹן, וּבְפָרט בְּשׁבֶּת, דְּמָּחֲנֵי בְּאֶבל, אֶלֶא ישליה השני בנפות אָחָד לְפָנֶיו וְאָחָד לְאַרְרִיו הָיָאָה לְאַרְרִיו הָיָאָה לְאַרְרִיו הָיָאָה וְדָן בְּשָׁמֹאל, וְעִסִיפָה בְּצוֹאַר הוא בְשְׁעות הבְרָכָה, עיַן שַׁם: o בְּצִיצִית. עיַן באַר הַיִּטְב. וְכֵּן בָּתְב בְּאַרְרִיוּ שַּיֵשׁ לוֹמַר הבַית בִשְׁיָם מהָר״מ דְּלוּנְזאָנוֹ על פִי דְּקָדּוּק, וְמַהְר״ם ופּוּתָא על פִי הפוֹד, עיַן שַׁם: ס בְּאחת. עיַן באַר הַיִּטַב. וְעיַן לְצֵיל סִימָן וּ סְעַיְף קְטָן

סימן רעו לְעִנִין מִילָה. אַרְ זֵשׁ לְנָהֹג שָׁבְּעוֹד הּטּלִית בְּיָדוֹ יְבֶרֶךְ. וְתַכָּף יִלְבָּשְׁנוּ דֶּנֶךְ אָחוֹרֶיוּ על רֹאשׁוֹ וְעל גוּפוֹ בְּבת אחת, וְאחר שֶׁלֶבשׁ בַּדֶּרֶךְ הזֶה יְעַלֶּה הּכְּנֶפוֹת על צוָארד רָיִתְעטֵף בּעִטִיפת יִשְׁמְעֵאלִים בְּרֵי הָלוּךְ אַרְבַע אמּוֹת, וְכֵן נוֹהְגִים אַנְשֵׁי מִעְשֵׂה מִיקִירִי יְרוֹשֶׁלִיִם, עַיַן שָׁם: ס וְנֶכּוֹן שֶׁיְּכְּפֶּה. עַיַן בַאַר הֵיטֵב. וְעַיֵן בְּמִשְׁאת בְּנֶיְמִין סימן מח, עוברי דֶרָכִים שַמּנִיחִין הטלִית בְּשֵׁהוּא מְקְפֶּל, וּמְשׁלְשָׁלִים סְבִיב צוָארֶם על פתפיהם בענין שקצה האחד כשהוא מקפל עם הציצית יוֹרֶד לפניו מימין וקצה השֵׁנִי עם שָׁתַּי צִיצִית יוֹרֶד מִשְּׁמֹאל, אֵין יוֹצְאִין בִּכְהאי גוֹנָא יְדֵי מִצְית צִיצִית וְגוֹיְעְרִין בָּהֶם, דְּבִרָהאי גּוְנָא לְכַלֵּי עֶלְמָא לָאו עִשוּף הוא, עדֵן שֶׁם. וְכָתב בִּרְבר שְׁמוּאֵל סִימֶן קכג, עָטִיפת הטלִית מִצֶּרָה שֶׁיִהְיֶה הטלִית על הֶרֹאשׁ וְלֹא על הכְּתֵפִים לְבֹּד, וּבְמֶּקוֹם שֶׁנָּהָגוּ הֶלֶב שָׁאֵין מְּכִפִּין רֹאשָׁם, וּמֹקְפִּיּדִין על המִעוּט שָׁמְּכִסִים רֹאשָׁם, וַשׁ לֶהֶם לעשות כְּפִי מִנְהג המְרָבִים, עיַן שֶׁם. וְנִרְאֶה דְּהוְנוּ, אחר הבְּרֶכֶה בְּשֶׁעֶה שָׁהוּא עָטוּף בוֹ לְהַתְּפַלֵּל, אָבֶל בְּשֶׁעָה שָׁהוּא מְבֶרֶךְ עֶלֶיוֹ וּמְתְעַפֵּוְי בּוֹ מָדֶּר, אָוֹ בָעֵת ההוא יְכּפֶה ראשו בטלית ולא יסמן על השְלכת הטלית על בְּתַפֶּיו לְבד, וּבֶזֶה אֵין לוֹ לְהשְׁנִּיח בְּמָנָהג המְרָבִּים, שָׁהוּא מִנְהָג בְּטָעוּת, שֻׁלֹא יָצָאוּ יְדֵי חוֹבת בְּרֶכָה, כְּמוֹ שֶׁכֶּתב בְּשֵׁם המשאת בְּנֶיָמִין, וְכַן כָּתב גם כֵּן הֹרָדְב״ו חֵלֶק ב סִימֶן שמב, שֵׁאוֹתֶן שֵׁאֵין מְכּסִין הָרֹאשׁ בִשְּׁעת הִמְּפָלֶה עוֹשִין שֶׁלֹא כּדִין, וְבֵן נָהְגוּ, וּמְנָהג אָבוֹתֵינוּ מוֹרָה הִיא, עיֵן

פִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּמְשַׁלְשְׁלִים סְבִיב צַנָאַרָם עַל בִּתְפֵּיהֶן, מּ אֵין יוֹצְאִין יְדֵי חוֹבַת צִיצִית הַ בָּזֶה, דְּבִרְהַאִי גַּוְנָא לְכַלֵּי עָלְמָא לָאו עשוף הוא: (ד) בְּטַלִּית. שֶׁכְּסוּי זָה װַ מַכְנִיעַ לֵב הָאָדָם וּמְבִיאוֹ לִידֵי יִרְאַת שָׁמַיִם. וְעַיֵּן בְּטַ״ז שֶׁדַּעְתוֹ 🔞 זָה וּ קבַפֶּה אָרְ שָׁהוֹא מְכַפֶּה הַנָּבְעָ שֶׁצֵל רֹאשׁוֹ בְּעֵת הַתְּפִלָּה אַרְ שֶׁהוֹא מְכַפֶּה רֹאשׁוֹ כְּהַשַּלִית גַם כֵּן. וְכַתַב הַבַּ״ח דְּצָרִיךְ שֵׁיְהֵא הַשַּלִית עַל רֹאשׁוֹ מִתְחַלַת הַתְּפָלָה עַד סוֹפָה, וְעַל כָּל פָנִים יַעֲמֹד כָּךְ מְעַשָּׁף 🔞 לְפָּתוֹת כְּדֵי הָלוּךְ אַרְבֵּע אַמּוֹת. כָּתוּכ בַּבַּנְנוֹת, הַאַרִ״י זַ״ל הָיָה מְכַּסֶּה הַשַּּלִית עַל ַהַתְּפִּלִין שֶׁל רֹאשׁ. ‹‹› וְעַיֵּן סוֹף סִימֶן כז דְעַל כָּל פָּנִים לֹא יְכַסֶּה לְגַמְרֵי. בְּשְׁעַת עֲטִיפָה מְכַסֶּה רֹאשׁוֹ בְּהַמֵּלִית עַד שֶׁיַגִּיעַ יוּ עִד פִּיו, וּמַשְׁלִיף כָּל ָהָאַרְבַּע צִיצִיּוֹת כּּהּ לְצֵד שְׁמֹאל כְּדֵי הָלוּףְ אַרְבַּע אַמוֹת, וְאַחַר כָּףְ יָסִיר הַצַּטִיפָּה צַד שָהַשָּל רֹאשׁ יִהְיָה נִרְאָה קַצַת, וְכַּנַ״ל, וְיַצַמִיד כָּל אַתַת מַהַצִּיצִית עַל מְקוֹמָה, וְכִדְאִיתָא בְּסָעִיף ד, וְזֶהוּ הַעֲטִיפָּה שֶׁיוֹצְאִין בָּה לְכַלֵּי עָלְמָא, וְלֹאׁ כְּמוֹ שֶׁנּוֹהֲגִין אֵיזֶה אֲנָשִׁים שֶׁמוֹשְׁכִין הַשַּּלִית עַל עַצְמָן צד שַּׁמַגִּיעַ הָראשׁ לַחַצִי אֹרֶךְ הַשַּׁלִּית וּמִתְעַשְּפִין בּוֹ, דְּזֶהוּ אֵינָנוּ נִקְרָא צַטִיפָּה. עַיַּן בְּמוֹעֵד קָטָן כד ע״א. מַשְׁמֵע בַּגְמָרָא שֶׁבָּחוּר סּ לֹא הָיָה מַכַפָּה רֹאשׁוֹ בָּטַלִּית אַפִּלוּ הוא תַּלְמִיד חַכַם: 🛴 (ה) טַלִּיתוֹת קטַנִּים. וְרַבּוֹ, וְעַבֶּסֶת בּוֹ רֹאשׁוֹ וְרָבּוֹ, מָשֵׁע שָׁנִים יִתְבַּסֶּת בּוֹ רֹאשׁוֹ וְרַבּוֹ, ּוְגָדוֹל כֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרָה שָׁנִים עַל כָּל פָּנִים לֹא יִתְכַּיֵשׁ לָצֵאת בּוֹ בְּאַקְרָאי ַבַּרְתוֹב, וּכְדִלְקַמֶּן בַּסִימֶן טז, עַיֵּן שָׁם בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה: (וֹ) יוֹצְאִין בָּהֶם. ּרָהָאִידָנָא מּ כָּל כְּסוּת שֶׁלָנוּ דֶּרֶךְ כִּפּוּי הַם, וְעִפּוּף לֹא רְמִיזָא בְּאוֹרַיְתָא: (ז) מְעַשָּׁךָ. כְּדֵי לָצֵאת נַמֵּי דַּעַת הַפּוֹכְרִים דְּכָעִינָן דַּוְקָא עִטּוּף. וְנִרְאָה דְּהַנּוֹהַגִּין שֶׁלֹא לְבָרָהְ כְּלֶל עֵל הַשַּׁלִית קָטָן רַק פּוֹטְרִין אוֹתוֹ בְּבְרְבַּת

ייִם נָהַגוּ לַצַשוֹת צַטָּרָה מַחַתִּיכַת מֶשִׁי לְסִימָן שָׁאוֹתָן צִיצִית שֶׁלְפָּנָיו יִהְיוּ ּלְעוֹלֶם לְפָנָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזַ״ל, לֶנֶשׁ שֵׁזָכָה בַּצָּפוֹן, הָיָה לְעוֹלֶם בַּצָּפוֹן. וּכְכִתְבֵי הַאַַרִ״י זַ״ל כָּתַב, שֶׁלֹא הָיָה הַאֲרְ״י זַ״ל מַקְפִּיד עַל זֶה: ן (י) בְּצִיצִית. מוּ בְשְׁוַ״א תַּתַת הַבֵּי״ת: (יא) בְּטַלִּית. וְהוּא הַדִּין בּתְפַּלִין וְכָל בִּרְכַּת הַמִּצְוֹת: (יב) בְּאַהַת. פַּרושׁ, כָּל אָחָד מִתְעַטֵּף ּבְטַלִּית מְיַתָד, אֶלָא שֶׁבְּפַעַם אַתַת נַעֲשׁוּ כָּל הָעֲטִיפוֹת, כּיּי לְאַפּוּקִי לְאַתַר ַבְיִי דִּבּוּר לְבִרְכָתוֹ דְּהָוֵי הֶפְּסֵק, וְצָרִיהְ כָּל אֶתָד לְבָרֵהְ לְעַצְמוֹ. וְעַיֵּן לְקַמֶּן סימן רו סַעיף ג: (יג) וָאָם רַצוּ. מִלְשוֹן זָה מַשְׁמֵע דִּיוֹתֶר טוֹב שַׁכַּלֶם יָבַרְכוּ, וּבֶאֱמֶת יוּ אַדְּרַבָּה, לְבַתְּחָלָה יוֹמֵר טוֹב שֵׁאֶחָד יִבַרָךְ וִיוֹצִיא אֶת ָהָאַתַרִים, מִשׁוּם בְּרָב עָם הַדְרַת מֶלֶּךָ, וּכְדִלְקַמֶּן בְּסִימֶן רצח סָעִיף יד, אַך לא נָהַגוּ עַכְשָׁו כֵּן, ייוּ) וְאֶפְשָׁר מִשׁוּם שֵׁאֵין הַכֹּל בְּקִיאִין לְהִתְּכֵּוּן לָצֵאת וּלְהוֹצִיא. וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּכָה: (יד) אֶחֶד מְכָרֵךְ. וּמוֹצִיא אֶת הָאַתַרִים, כיי וַאֲפָּלוּ הַם בְּקִיאִים, וּבִלְבַד שֶׁיִתְבַּוּן כי הַשׁוֹמֵע לָצֵאת וָהַמַּשְׁמִיעַ לְהוֹצִיא, וְיוֹתֵר מִזֶּה, דַּאֲפִלוּ אָם הַמְבָרֶךְ כְּבַר יָצָא לְעַצְמוֹ אוֹ שַׁאֵינוֹ מִתְעַשֵּׁף בִּלָּל, יָכוֹל לְהוֹצִיא אַחֶרִים בְּבִרְכַתוֹ, דְּכַל יִשְׂרָאֵל עַרְבִים

זֶה בָּזֶה, אַך בָּזֶה יֵשׁ אוֹמְרִים רְאֵינוֹ מוֹצִיא כּיּי אֶלֶא דַּוְקָא מִי שֶׁאֵינוֹ

ַבָּקִי. כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים, אִם כַּמָּה אֲנָשִׁים קָנוּ טַלִּיתִים חֲדָשִׁים וְעָשוּ בָּהֶם

ציצית וְלֹא בַּרְכוּ שֶׁהֶתֶיָנוּ, דִּמְבָרְכִין בְּעִשּוֹף רָאשׁוֹן, כַּמְבֹאָר בְּסִימָן כב,

ּנְהִי דְּאֶתָד יָכוֹל לְכָרֵך לְהִתְּעַשֵּׁף בִּשְׁבִיל בָּלָם, אֲכָל בִּרְבַּת שֶׁהָתֵיָנוּ בָּל

אָתָד בְּעַצְמוֹ יְכָרֵך:

הַשַּׁלִית נָדוֹל אֵין צָרִיךְ כְּלָל לְהִתְעַשֵּׁרְ בּוֹ, וְעַיֵּן בְּטָגן אַבְרָהָם וּכְבֵאוֹר

הַגְּרָ״א: (ח) וְאַתַּר כָּדְ. דְּעָקַר הַקְּפִירָא בְּעֵת לְבִישָׁה: דֹ (מ) צִיצִיוֹת.

שַׁעַר הַצִּיוּן